

ZPRAVODAJ

MALOMĚŘIC A OBŘAN

Informační bulletin Zastupitelstva městské části Brno-Maloměřice a Obřany

Výtisk zdarma

Číslo 1 – 2019

ÚVODNÍK

Zdravím Vás milí přátelé,

poprvé v roce 2019. Rok s osmičkou jsme oproti neblahým historickým zkušenostem překali šťastně, tak doufejme, že jen nedošlo z nějakého blíže neurčitěho kosmického principu ke zpoždění a máme „vystaráno“ aspoň zas na deset let.

Po dva roky za sebou se nám dařilo naše obyvatele potěšit k Vánocům nějakým novým vybavením na veřejných prostranstvích. Předloni to byla venkovní posilovna (work-outové hřiště) v lomu na Mlýnském nábřeží, loni kompletně obnovené hřiště pro míčové hry na konci Říční ulice a 700 m dlouhý in-line ovál. Letos se nám vánoční překvapení podařilo i do třetice v podobě

dvou zvláště (pumtrackových) drah na Cacovickém ostrově mezi oválem pro kolečkové brusle a náhonem. Věříme, že si je na jaře oblíbí sportovci každého věku na kolech, in-linech, skateboardech a vůbec čemkoliv, co má kola. Za montáž tímto velmi děkuji nezištné osobní iniciativě pana Mazurka a jeho týmu. Dráhu máme zapůjčenu od městské společnosti Starez, která ji provozovala na brněnském Olympijském festivalu. Pokud bude v budoucnu možné uzavřít se Starezem dohodu, že nám dráhu ponechají a bude zřejmě, že je hojně využívána, dokoupíme chybějící spojovací prvky, aby vznikl okruh.

Rok za rokem se snažíme uvážlivě investovat tak, aby si přišla na své, pokud možno každá věková a větší zájmová skupina našich obyvatel. Je to obtížné, protože každoročně nám většinu investičních peněz odsají naše školská zařízení, která opravujeme větší měrou až v posledních deseti letech. Do té doby nám na školské budovy Brno poskytlo jen minimum dotací, které stěží pokryly hrozící havárie. Skutečné potřeby naší školy a školek však hrubě přesahovaly padesát milionů Kč. Tento deficit se daří v posledních letech významně snižovat, ale den, kdy už nebude potřeba nic, ještě nenastal a ani nikdy nenastane, i kdyby byl náš rozpočet neomezený. Na pěti velkých budovách bude vždycky co vylepšovat... Naše filosofie je tedy taková, že trpělivě pokračujeme s rekonstrukcemi jednotlivých systémů ve školských budovách od těch nejpálčivějších, ale současně se snažíme neutratit všechno jen tímto způsobem, aby si i ostatní obyvatelé mohli přijít na své. V předchozích letech se

ročně nám většinu investičních peněz odsají naše školská zařízení, která opravujeme větší měrou až v posledních deseti letech. Do té doby nám na školské budovy Brno poskytlo jen minimum dotací, které stěží pokryly hrozící havárie. Skutečné potřeby naší školy a školek však hrubě přesahovaly padesát milionů Kč. Tento deficit se daří v posledních letech významně snižovat, ale den, kdy už nebude potřeba nic, ještě nenastal a ani nikdy nenastane, i kdyby byl náš rozpočet neomezený. Na pěti velkých budovách bude vždycky co vylepšovat... Naše filosofie je tedy taková, že trpělivě pokračujeme s rekonstrukcemi jednotlivých systémů ve školských budovách od těch nejpálčivějších, ale současně se snažíme neutratit všechno jen tímto způsobem, aby si i ostatní obyvatelé mohli přijít na své. V předchozích letech se

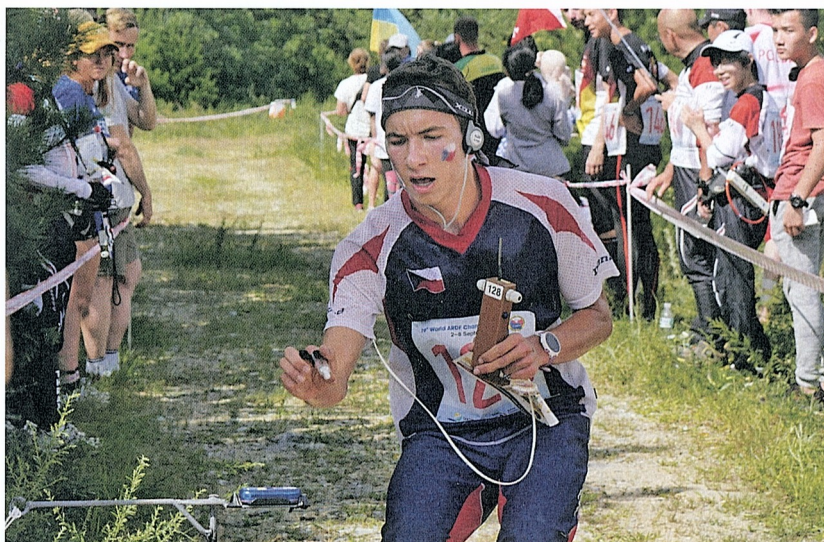

SPORT

Zlato z Koreje

Na začátku září se konalo v Jižní Koreji 19. Mistrovství světa v rádiovém orientačním běhu.

Pro Středoevropana určitě zážitek na celý život. Pořadatelé zvolili náročný terén pro závody Foxoring: Ostré hřebeny, mezi nimi zarostlé rokle. Sprint: První polovina celkem normální les a pak autokemp. Obě klasické tratě: Jednou tropická džungle, liány, neprostupné ostnaté keře, pak mladé bambusové křoví s kmínky 10 cm od sebe. To nemáš šanci ani prolézt a beznadějně uvízneš. Čas zatím utíká. Nebo hospodářská krajina v okolí vesnic s rýžovými poli, divokými, volně pobíhajícími psy, různé kůlny, stavení, ploty – kudy ven? Také je třeba se vyhnout neoploceným hři-

tovům, nízkým zeleným mohylkám za vesnicí. Když k tomu připočteme teploty nad 30 stupňů, vysokou vlhkost, často neproniknutelné houštiny, mizející cestičky, pavouky a další havěť, tak nebylo divu, že závodníci dobíhali na pokraji svých sil po více než 100 minutách běhu

v tomto terénu. S tímto se však Češi skvěle vypořádali a v soutěži národů skončili na druhém místě za vítězným Ruskem. Nejúspěšnější byli naši junioři Martin Kinc z Obřan, Dominik Šrom z Bílovic nad Svitavou a Tomáš David z Liberce. Tito 3 závodníci v kategorii M19 si zcela

pro sebe vyhradili nejvyšší stupeň a na zlato nenechali nikoho jiného dosáhnout v individuálních závodech ani v soutěži družstev. Úřadující Mistr Evropy ve sprintu a v klasice Martin Kinc doplnil svoji medailovou sbírku z vrcholových mezinárodních závodů o poslední chybějící zlatou medaili a stal se Mistrem světa ve foxoringu. V náročném a rychlém závodě, kdy na předposlední kontrole byl ještě na třetím místě, využil chyby svých soupeřů a bezchybným finišem své soupeře přespurtoval. K této individuální medaili ještě Martin získal spolu s Dominikem a Tomášem 2 zlaté medaile v soutěži družstev. Po samotných závodech ještě naše reprezentanty čekalo pár dní cestování a poznávání této pro nás exotické země. Stihli navštívit národní parky, kláštery a hlavní město Soul. RK

HISTORIE

Obřany na prahu nové doby

Převratné změny, které přinášela nová doba, se nevyhnuly ani Obřanům. Blízkost velkého města, které se z původního hradebního středověkého města v 19. století rychle měnilo na průmyslový „rakouský Manchester“ stále více ovlivňovala také rozvoj a podobu vesnic v jeho nejbližším okolí. I když Obřany patřily k těm vzdálenějším obcím, kde se přiliv obyvatel dělnických profesí, pracujících v Brně, projevoval méně, tak i zde počet domů jen mezi léty 1834 a 1910 vzrostl v Obřanech z 94 na 248 a počet obyvatel z 607 na 1545 duší. Industrializace se dotkla i obce samotné – v roce 1840 zde byla obchodníkem Moritzem Beranem založena první přádelna, která úspěšně prosperovala několik desetiletí. V letech 1843 až 1849 se v blízkosti obce stavěla železnice Brno–Česká Třebová, byl postaven kamenný viadukt přes Svitavu ve vyústění svitavského údolí a sousedící tunel č. 1 s pozoruhodným portálem. A když byla v roce 1886 na této trati zřízena i zastávka Obřany (původně byl první zastávkou až Adamov) dostalo se Obřanům, ale i Malo-

měřicím prvního spojení s Brnem veřejnou dopravou. Dnes to vypadá nedůležitě, ale tehdy všechny cesty do města a zpět se dělaly pěšky, ať už šlo o dělníky, pracující v brněnských továrnách, nebo místní selky prodávající cokoliv na trhu, nebo o studenty studující na brněnských školách. A tak se nesmíme divit, když ještě v roce 1905 najdeme v brněnské Rovnosti článek začínající slovy „asi hodinu cesty na sever od Brna leží malá vesnice Obřany“...

Tyto společenské změny, i když nebyly tak markantní jako v bližších Maloměřicích a nesrovnatelné v obcích ještě bližších městu, jako byly Židenice, Husovice a další, přesto znamenaly výrazné změny i v sociálním a následně i politickém složení obce. Vznikající spolkový život v obci byl do značné míry určován růstem počtu dělnického obyvatelstva. Jako první byl v obci založen dělnický vzdělávací spolek „Pokrok“ (1882), který organizoval i pořádání amatérských divadelních představení a naučné přednášky (např. o osmihodinové pracovní době). Teprve později následovaly sokolská jednota, hasičský spolek (1893), katolická jednota (1897), odborové organizace textilních dělníků, všeodborový (1907) a osvětový spolek (1914). V podstatě existovaly v obci (podle historiků) tři ideové proudy – občanský, katolický a dělnický. Přesto byly Obřany považovány po stránce politického života za poměrně klidnou obec a politické vášně byly vystupňovány teprve v posledních letech před válkou. Po konfesionální stránce byly Obřany téměř stoprocentně katolické.

V roce 1894 založil v Obřanech přádelnu R. Stoklasek, který ji po šesti letech prodal svému švagrovi E. Esslerovi. To byl počátek obřanské textilky, která zprvu jako rodinný podnik, přes kapitoly tzv. „arizace“ za protektorátu a znárodnění v období reálného socialismu úspěšně prosperovala až do let devadesátých. Její budovy dodnes zůstávají jednou z dominant Obřan, ale jejich racionální využití se stále hledá.

V roce 1899 byla v obci ustavena záložna, v obci také prosperovaly dva konzumní spolky, založené v letech 1870 a 1911. V roce 1911

místní infrastrukturu doplnila i pošta. Ve stejném roce zde byla otevřena cihelna, která tak dále rozšířila možnosti zaměstnání v místě.

Zcela zásadní změnu znamenalo pro Obřany jejich zahrnutí do tzv. „Velkého Brna“ v roce 1919, kdy se z obce změnila na část Brna, ale to už je jiné téma. Dnes jsou Obřany stále považovány za dosud nejlépe zachovalý vesnický celek v Brně, a to přesto, že výstavba nové železnice směr Havlíčkův Brod v 50. letech tvrdě rozřízla jejich intravilán (zastavěnou část) na polovinu, a přesto, že se neubránily některým nejnovějším necitlivým stavebním zásahům. (Literatura – Dějiny Brna 6, 2017).

Dr. Sylvestr Chrástil

OSTATNÍ

ČČK – plán akcí na rok 2019

Vážení a milí spoluobčané.

Členky a členové Místní skupiny ČČK č. 36 Maloměřice a Obřany, vám přejí do Nového roku zdraví a vše dobré a dovolují si pro vaši informovanost předložit

plán akcí, které hodlají v tomto roce uskutečnit a na kterých budete srdečně vítáni.

Pravidelné jednodenní relaxační pobyty v lázních Velký Meder nebo Dunajská Streda

Termíny: 15. 1., 12. 2., 12. 3., 16. 4., 14. 5., 25. 6., 17. 9., 15. 10., 12. 11., 10. 12. 2019. Přihlášky přijímá paní Karla Juříková telefon 603 975 916

Přednáška se zdravotní tematikou, pohybová aktivita – jarní únava atd. přednáší J. Kůrova.

Termín a místo konání: 27. 2. 2019 v sále Orlovny Hlaváčova 20.

Jarní zpívání pro zdraví: 4. 4. 2019 v sále obřanské Orlovny.

Návštěva jarmarku bylin: 13. 4. Mendelova zemědělská fakulta, Zemědělská 1.

Zájezd pro zahrádkáře a milovníky květin: Věšky 3. 5. 2019. Přihlášky u p. K. Juříkové.

Nákupní zájezd do Polska: 12. 10. 2019. Přihlášky u p. K. Juříkové.

Přednáška se zdravotní tematikou – správné držení těla a pohybová aktivita. 7. 11. 2019.

MS ČČK se kromě uvedených akcí, každoročně zapojuje do akcí pro děti se ZŠ Hamry a to proškolením dětí, organizací soutěží znalostí při poskytování první pomoci a přípravě dětí na městské kolo soutěže Mladý zdravotník. Pravidelně se aktivně zúčastňuje Dne dětí, pořádaného obřanskými hasiči. V rámci spolupráce s obřanskou organizací Orla, členky ČČK zajišťují zdravotnickou službu při běžeckém závodě, dále pak službu při Obřanských hodech. V neposlední řadě aktivity obřanské skupiny zdravotníků je organizování sběru šatstva, obuvi, příkrývek apod. v rámci ČČK a Charity.

Výbor MS ČČK č. 36 Maloměřice a Obřany

